

Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Konferencja w sprawie przyszłości Europy

(2020/C 141/02)

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR),

mając na uwadze, co następuje:

- a) demokratyczna legitymacja Unii Europejskiej zależy od zaufania obywateli do ich przedstawicieli wybranych na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym;
- b) demokracja przedstawicielska jest podstawą projektu UE; wzrost frekwencji wyborczej w wyborach europejskich w 2019 r. pokazał, że obywatele są żywo zainteresowani kształtowaniem spraw UE; wszystkie szczeble sprawowania rządów muszą reagować na nowe wyzwania i opracowywać nowe sposoby angażowania obywateli;
- c) co roku w państwach członkowskich UE odbywają się wybory na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, co stanowi okazję do przekazania obywatelom informacji na temat tego, w jaki sposób polityka europejska wpływa na wszystkie szczeble sprawowania rządów; przyczynia się to do zwiększenia wiarygodności UE w oczach obywateli;
- d) kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych potwierdza fakt, że odpowiadają one za połowę wszystkich inwestycji publicznych, jedną trzecią wydatków publicznych i jedną czwartą dochodów podatkowych w UE;

1. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącą zwołania konferencji w sprawie przyszłości Europy i zamierza wnieść swój wkład, tak by osiągnięto konkretne wyniki i podjęto działania przynoszące wymierne korzyści obywatelom UE.

2. Uważa, że konferencja stanowi okazję do określenia środków, których UE potrzebuje, by zwiększyć swą zdolność do osiągania wyników i usprawnienia swego demokratycznego funkcjonowania zgodnie z nową zasadą aktywnej pomocniczości.

3. Podkreśla, że ponadmilionowa rzesza demokratycznie wybranych przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych w całej Unii powinna uczestniczyć zarówno w kształtowaniu polityki UE, jak i w łączeniu UE z jej obywatelami. Aby zwiększyć widoczność tego procesu, KR zobowiązuje się do promowania debat na temat kwestii związanych z UE w zgromadzeniach regionalnych i w radach gminnych.

4. Z zadowoleniem przyjmuje proponowane środki mające na celu dotarcie do obywateli i podkreśla znaczenie otwartych i szeroko zakrojonych debat tematycznych. W pełni popiera koncepcję, zgodnie z którą istotne elementy konferencji powinny być zdecentralizowane, aby bezpośrednio i czynnie włączyć obszary i ludność poza stolicami europejskimi i krajowymi. W tym celu będzie udzielał wsparcia swoim członkom w organizowaniu lokalnych wydarzeń dotyczących tematów konferencji i opracuje narzędzia służące gromadzeniu i przekazywaniu konferencji wyników tych debat i wysuwanych propozycji.

5. Apeluje o zaangażowanie Punktów Informacji Europejskiej Europe Direct w konferencję w sprawie przyszłości Europy oraz o uznanie ich za regionalne ośrodki uczestnictwa ze względu na ich zakres działania, a także ze względu na to, że ich główna rola polega ogólnie na przybliżaniu obywatelom spraw europejskich. Punkty Informacji Europejskiej Europe Direct mają istotne doświadczenie w promowaniu debat, dlatego byłyby istotnym filarem zapewniającym rozmach i szeroki zakres konferencji w sprawie przyszłości Europy oraz różnorodność opinii.

6. Podkreśla, że należy zapewnić pluralizm i inkluzywny charakter działań podejmowanych w ramach konferencji. W pełni popiera propozycję Parlamentu Europejskiego dotyczącą przyjęcia dwutorowego podejścia: zorganizowania sesji plenarnej konferencji na szczeblu instytucjonalnym oraz szeregu wydarzeń typu agora obywatelska i związanych z tym działań zdecentralizowanych. Należy przy tym zapewnić jak najściślejszy związek między tymi dwoma rodzajami działań. Komitet nalega, aby konferencja i związane z nią działania odzwierciedlały różnorodność w Europie, tak by doszło do pogłębionej debaty.

7. Proponuje, aby konferencja uwzględniła wkład istniejących narzędzi demokracji uczestniczącej na szczeblu lokalnym i regionalnym w celu uzupełnienia reprezentatywnych kanałów demokracji. Dotyczy to na przykład dialogów i forów obywatelskich, które okazały się skuteczne w wielu regionach, z udziałem reprezentatywnych grup losowo wybranych uczestników. Dobre wyniki przynosi również łączenie forów obywatelskich i forów eksperckich.

8. Uważa, że nawet po zakończeniu konferencji UE musi nadal angażować się bezpośrednio we współpracę z obywatelami, opierając się na bogatym doświadczeniu wynikającym z modeli partycypacyjnych w celu ustanowienia stałego ustrukturyzowanego mechanizmu dialogu na szczeblu lokalnym. Te stałe mechanizmy muszą być łączone z dialogiem na aktualne tematy, w którym grupy docelowe mogą się zmieniać.

9. Podziela pogląd, że aby skupić się na przyszłych kierunkach integracji europejskiej, konieczne jest włączenie w prace konferencji młodych ludzi oraz zwrócenie na nich szczególnej uwagi. Podkreśla, że wszystkie propozycje wysunięte przez konferencję muszą uwzględniać obawy przyszłych pokoleń.

10. Wzywa do wyraźnego skupienia się na najważniejszych wyzwaniach stojących przed Unią Europejską oraz do przeprowadzenia debaty oddolnej na tematy konferencji, m.in. takie jak: wyzwania w zakresie środowiska i klimatu, równość społeczna, zrównoważony rozwój, transformacja cyfrowa, gospodarka i zatrudnienie, spójność terytorialna oraz zmiany w polityce, procesach, instytucjach i zasobach UE, a także rola demokracji lokalnej i regionalnej. Podjęcie tych tematów jest niezbędne, by UE mogła reagować na potrzeby i oczekiwania obywateli w tych kwestiach. W celu odpowiedniego wdrożenia wyników konferencji nie należy wykluczać ewentualnych zmian w traktatach UE.

11. Popiera propozycję zawartą w stanowisku Parlamentu Europejskiego dotyczącym konferencji w sprawie przyszłości Europy (P9_TA-PROV(2020)0010), aby w trakcie całej konferencji odbyło się kilka obywatelskich agor tematycznych odzwierciedlających priorytety polityczne oraz by w ich skład wchodziło maksymalnie 200–300 obywateli (co najmniej 3 osoby z każdego państwa członkowskiego), przy czym dokładną liczbę należałoby obliczyć zgodnie z zasadą degresywnej proporcjonalności. Popiera ponadto życzenie Parlamentu Europejskiego, aby wyboru uczestniczących obywateli spośród wszystkich obywateli UE dokonywały losowo niezależne instytucje w państwach członkowskich zgodnie z kryteriami zaproponowanymi przez Parlament Europejski w wyżej wymienionym dokumencie.

12. Jest przekonany, że aby zapewnić poparcie obywateli dla integracji europejskiej i zaangażować ich bardziej w unijny proces decyzyjny, konieczne jest położenie nacisku w trakcie debat konferencji na dalszy rozwój koncepcji obywatelstwa europejskiego w oparciu o prawa jednostki w europejskim systemie wielopoziomowego sprawowania rządów.

13. Podkreśla swoje zaniepokojenie dotychczasowym stanowiskiem Komisji Europejskiej i Rady Ministrów, które nie jest wystarczająco jasne i ambitne w kwestii zakresu i metod pracy konferencji w sprawie przyszłości Europy, a zwłaszcza w kwestii zaangażowania władz lokalnych i regionalnych Unii Europejskiej i Komitetu Regionów.

14. Uważa, że konferencja musi być wyraźnie ukierunkowana na sformułowanie konkretnych wniosków ustawodawczych lub zmian w traktatach UE, które zostaną następnie omówione podczas kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego w 2024 r. z myślą o przyszłej konwencji.

15. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję zorganizowania sesji plenarnej konferencji z udziałem posłów do Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej, rządów UE-27, parlamentów krajowych i Europejskiego Komitetu Regionów. Domaga się, by KR był reprezentowany przez co najmniej ośmiu członków posiadających pełne prawo do głosowania. Ponadto dostrzega konieczność zapewnienia równej reprezentacji drugich izb parlamentów krajowych, gdyż w wielu państwach członkowskich składają się one z przedstawicieli samorządów regionalnych.

16. Apeluje, by w komitecie sterującym konferencji zapewniono równowagę polityczną i instytucjonalną między wszystkimi szczeblami sprawowania rządów, i by w jego składzie znalazł się jeden członek Europejskiego Komitetu Regionów, któremu mógłby pomagać członek personelu KR-u oddelegowany do wspólnego sekretariatu.

17. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję włączenia w dyskusje na temat przyszłości Europy przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych z krajów kandydujących do UE.

18. Wzywa Parlament Europejski, Radę i Komisję do włączenia zasad określonych w niniejszej rezolucji do wspólnej deklaracji; pragnie zostać sygnatariuszem tej deklaracji.

19. Zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, przewodniczącej Komisji Europejskiej, przewodniczącemu Rady Europejskiej i chorwackiej prezydencji w Radzie UE.

Bruksela, dnia 12 lutego 2020 r.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
